

صاحب امتیاز و مدیر مسئول

پیل - ۱ صائی - ۱۱

ضیا کولہ آلپ

نسخہ می ۱۰ غروشد

آبونہ شرائطی

سنہ لکی : ۵۰۰
آلتی آبلق : ۲۰۰
غروشد

کوچوگ مجبوعہ

ادارہ خانہ سی

دیاربکر

حکومت دائرہ سندھ

ولایت مطبعہ سی

تلفرافیا : دیاربکر

کوچوگ مجبوعہ

۱۳۴۵

۱۹۲۲-۳۳۸۵

ہفتہ دہ برچہ قار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجبوعہ در

۲۰ ذی الحجہ سنہ ۳۴۰ بازار ایرتسی ۱۴ آگستوس سنہ ۳۳۸

خلق ماصالی :

کل اوغلان

فقیر بر باباڭ اوج اوغلی واردی .
 بو بؤک اوغانی دیشندن، طرماغندن آتیر، رق
 قصیله کوندره شدی . بونی بر علم آدامی
 پاچهقدی . کوچوک اوغلنه ایلمده کندی
 دکانی بیراقچهقدی . اورتانجه اوغلنه کلنجه
 بوکا ویرمهك هیچ رشبی قلمیوردی .
 حتی بوکا بر آدیله قویما شدی . اهمیتز لکن
 کؤستمک اوزره اوکا دأغا « کل اوغلان »
 چاغیرردی . بوسورنله ، بوتون محله ایلم
 آراسته اونک آدی « کل اوغلازه قالمشدی .
 کل اوغلان ، هنوز یدی یاشنده یکن
 اکدنن النکامکله قازانغه باشلادی . حلالق ،
 قهوهچی یاماقانی ، آشچی چیراقانی . آباق صاحبانی
 کی برچوق ایشاره آیردی . اله پک آز
 پارا کچه یاییوردی . اوزایکی یاشنه قدار
 تورلو صقیلتیلر ایچنده یاشادی . بویاشه
 کیرنجه ، کندی فسنه کوومن نام برارکک
 اولدی . آرتق ، بو بؤک ایشاره کیرمک ، شان
 قازانقی ، بو بؤک بر آدام اولق ایستوردی .
 کل اوغلان ، آراسیرا شمر سوبه کده
 پلننیر ، پلننق قوشمه لر دوزردی . کؤکلنک

دوینورلر ، بو قوشمه لرله قانادورمک ایستردی .
 برکون کؤکلنک بویله بر قوشمه فیرلادی .
 بوراده سونج بوق ، دردچوق ، کدرچوق ،
 ایسترم بر آلتون بورده وارایم .
 طالعمر آرابوب بولمادی نی ،
 باری بن کزیم ، اونی آرایم . .
 بو قوشمه ، کل اوغلانی وریلش برقرار
 قارشینده بیراندی : غربته چیقاق !
 او ، ناصیلنه ، شرقی سویارکن ، کندی
 خبری اولمادن بو قراردی ورمشدی .
 هر آفشام یالکیز قالنجه بو بولدی کی قوشمه لر
 تکرار ایدر دوروردی :
 دیورلر هرکسک نصیبی وارمش ،
 اوکا راست کلدم بن بو طور افاقه . .
 بوراده دکلسه باشقه رده در :
 کیدیم ، آرایم اونی اوزاقده . .
 کل اوغلانک قلمنده بو اوزاقده کیتک ،
 طالعمر آرایم فکری عمریک اوزون
 وقاراکق کجه مندم بر شیمشک کی بارلا ، شدی .
 اوبرکون ، داخارجفته برقات چاشیر و برآز
 اککله پذیر قوبدی . داخارجفتی سیرته
 باغلادی . سدفتن آریلان رایغی کی ،
 باشقه یلرده قیمت بواق ایدیله دوغرینی
 م شمره وداع ایتدی . یایا اولارق ، باشی
 آلدی ، غربته چیقادی .

مگر گل اوغلان کی طمانی آرامه
چیمش باشقه چوجوقلرده وارمش . کل
اوغلان، یوله کیدرکن رنجی کون اورخانه
ایکنجی کون ورخانه . اوچنجی کون تارخانه
راست کادی . بونارده کل اوغلان کی
داغارچنی اوموزنده برر کوچوک سرتدشتچی
ایدیلر . هپسی اوله اون ایکی یاشاری آراسته
یوانان بودورت کوچوک سرسری آرقداش
اولدیلر . ونلر زه بیده جکلرینی یایمورلردی .
کیتدکری رده نه یاپه جکلرینه دآرده هیچ بر
قرادلری وفدی فقط قلبلری آذیرلرینه اوزافدن
کواومسین ایدیلرله دو اوایدی . برتون سرتدیرینه
ایره جکلری روحلرینه بزیلجه وعدايدیلش
کیدی . کوچوک روحلرده سارسیلماز
براعانلری واردی . اسکی قهرمانلر کی
طالمرینه کوه یورلر ، تماکلره آتیاقدن
ارککجه نه برذوق دو یوزورلردی .
کل اوغلانله آرقداشاری بوجه بوجه
داغاردن آشدیلر . جوشقون جوشقون
ایرماقدن کچدیلر ، نهایت . ایصم بر
چولک بویوک برارماغه یاکاشدینی نقطه ده
بشیل بروادی به کیدیلر . بوراده تپه سی
بولوتاره اولاشار سوماک سمرسدن برقوله
کوردیلر . قوله ک شرق طرفنده سوماک
سمرسدن بره رای ، غرب طرفنده بنه یی

جنس سمرسدن خزینه اودالری واردی . کل
اوغلان بوراده طالع می دهنه یاپیرزه دیدی . یاح
چوجوقلر ، بویوک سوتجلرله قوله یاپاقلشدیلر .
قوله ک یانده کلنجه ، بوجه بر آفاجک آلتنده
برده و قاریسنگ دیکش دیکسده اولدینی
کوردیلر . او ، آرقه سی بوله دوغرو
چورمش اولدیندن چوجوقلری کورمه دی .
فقط چوجوقلر اونک قازان قازاقا قانی
طولوملره بکزه یین ملرینی ، برج کی
کووده سی ایجه کورمه یاپورلردی . ده و
قاریسی صاغ ۴۴ سی سول اوموزینه ، سول
۴۴ سی صاغ اوموزینه آتیدی . کل اوغلان ،
آرقداشارینه یاشیجه ه هپز ده و قاریسنگ ،
۴۴ سی املم . ۴۴ سی اسر . ک . اوغللری
اوله جفمزدن ، بزی قولای قولای ییه منر .
مکرکه چوق آچیمش اوله لاه دیدی .
هپسی . یارماقارینگ اوجنه باسرق ، ده و
قاریسنگ یانده کادیلر . ایکی صاغ ۴۴ منه ،
ایکی سی ده سول ۴۴ منه ساریلررق ، سودپکارک
اولوغندن سوا ییجر کی قاه قاه ایچدیلر .
ده ولرک قانونه نوره ، برده و قاریسنگ
۴۴ سی امتلر اونک سوت اولادی اولورلردی .
ده و قاریسی آرق اوللری ییه مندی .
ده و قاریسی ، باشی چورنجه دورت
چوجوقل ۴۴ لری اندیکی کوردی .

دو قاریبی یاریم ساعت سوئرا ،
چو جو قنرک او بو بوب او بو ادینی آکلامق
ایچین اودا ک قایدینه کادی ، یاواچه
باغردی :

دو قاریبی — او بو ادینی کیم وار ؟
کل اوغلان — بن وارم ، قزه ا .
دو قاریبی — نیچن او بو مازک ،
کل اوغلان ا .

کل اوغلان — آنتم بکا مریجه بر
طو او مبا قیماقل دوندورما یا باردی . اونی
یهر ، او بوردم . شیمیدی اونی ییمیکم
ایچین او قوم قاچدی ، رتورلو او بو ییمورم .
دو قاریبی — سوت مایراده مایراده
بورایه بر ساعت . داغ باشنده قار او ارسده
اوده یاریم ساعت اوزافده دوندورما ایکی
ساعته قدار حاضر اولماز .

کل اوغلان — اوج ساعت اولسه ییله
ضرری یوق . چوئکه ، دوندورما اولماز سه
صباحه قدار او بو ییمایه جنم .

دو قاریبی — یکی او یله ایسه بکله ا
ایکی ساعته قدار دوندورما ایله برابره
کله جکمه سوز ویریم .

دو قاریبی کیمیدی . مایرادن سوت
قارلی داغدن قار کیمیدی . دوندورما
یاپوب کل اوغلانک او کنه قوبدی کل اوغلان

دو قاریبی — سز هیکز اولادلم
اولدیکز . آرتق سزه برشی یا بهام .
بو کیجه مسافرم اولیکز . یارین او کزده
روام مدرکز .

کل اوغلان — یکی یزه حکم ، بو کیجه بکا
مسافر اولورز . ذاتا آنتم نر اورکن بکا
وصیت ایتمیدی . راز جوورسم بورایه
کارب آبلانی کورمه یی بندر جا یتمیدی .
ایشته بنده آرقداشارمه برارسی کورمه کتدم .
دو قاریبی . کل اوغلانک حبله سینه

قارشی حبله یایق ایستوریدی . مقصدی .
کیجه ، برنلری او بو تندن سوکرا ، ایکی
زمانک دوو عادتارینه قولاق آسما یه رق ،
عادت طایما یه رق هپنی بکدی . فقط
سوت اولاد لرینی او بانیق کنیمک او طایوریدی .
دو قاریبی نلر دوشوندیکی کل اوغلان

سز مشه ی . اوده احتیاطی چلوغنه قرار
ویردی . آقشام اولونجه یی اغبله بارماغی
باردی . ایچینه طوز دولدوریدی . کندی
کدینه . آرتق کیجه کوزلره او بوقو کیرمزه
دیدی . دو قاریبی ، چو جو قنرک ، سودکاری
یمکاردن برضیافت چکدی . یمکدز سوکرا ،
یاناق اودانی کوسمه رک چکیدی چو جو قنر
یاغنه کیردیبار ، بالکز کل اوغلان او بو مادی ،
آرقداشاری در حال او بودیبار .

الماسیه ، نحاسی ، قوزو دولماسی ایستهدی .
 دهو قاریسی ، نك ، كل اوغلان اوپو-ون
 دییه مایسته دیکی یی کی پیشیروب کتیر یوردی .
 سونن یی کی باقی ایچین ، نه آغیله کینمه
 مجبور اولدی . آغیلک بر بوچوق ساءت
 اوزاق اولدیغی کل اوغلان سیل یوردی .
 بو صیراده ، کونش ایلک ایشیق بله افق
 یالیزلا ، باشلادی . کل اوغلان ، آرقداشلی
 اوپا دیردی . کوشكك قوله سنه کیرمک دیر
 قاپیسی آرقه نین سوره مال دیار . قوله نك
 تپه سنه کی کونینی برینه چقه رق دهو قاریسنك
 کیری کلمه نی بکل دیلر .

برازو و کرا دهو قاریسی کلدی . چو جوقلری
 کوشکده بوله مایخه قاجش اولدقاری ظن
 ایتدی . بو آده قوله نك تپه سنن کولوشلره
 قهقهله ایشیندی ، برده ، نه ورون ،
 چو جوقلر قوله نك تپه سنه ا همان ، قوله یه
 هجوم ایتدی . قوله نك دیر قاپیسی صم صقی
 قاپا ، شدی . دهو قاریسی ، حدنن نه باه جفی
 شایبردی . چو جوقلر ، قاپی آچك
 دییه باغیردی . چو جوقلر ، بو قارده تورکو
 سوله بهرك اوپا یوردلردی :

ای یالنجی سوت آتده سن ا
 سن ایستهدك بزی یك ،
 سنن داما قورازز بزی ،
 چككك سنن تور او یك .

آرقداشلیق اوپا دی . دوندورمان کوزلجه
 ییدیلر . آرقداشلی یی کین اوپدیلر .
 کل اوغلان ده اوپور کپ یانافده اوزاندی .
 یاریم ساعت کچر کچمز ، دهو قاریسی یی کین
 قاپی به کلدی . یواش سوله باغیردی :

دهو قاریسی . اوپور اوپانیق ، کیم وار ؟
 کل اوغلان . بن وارم تیزه ا
 دهو قاریسی . نه دن اوپوماز-ك کل اوغلان ؟
 کل اوغلان . آنهم دوندورمان
 سوکرا بکا اعلا قیه لی بر سو وورده کی
 پیشیبردی . اونی یی کین سوکرا راحتجه
 اوپوردم .

دهو قاریسی . قوبونلر آغیلده .
 آغیاسه بورا به بر بوچوق ساعت اوزاق .
 دیكك تپه ایکی ساعت بکله به چككك .
 کل اوغلان . بکلرم تیزه ا

ایکی ساعت سوکرا ، چو جوقلر سو
 بوره آفده ییدیلر . تکرار یانافه کیروب
 اوپودیلر . یاریم ساعت سوکرا ، دهو
 قاریسی نه کلدی .

دهو قاریسی . اوپور اوپانیق کیم وار ؟
 کل اوغلان . بن وارم تیزه ا
 دهو قاریسی . نیچین اوپوماز-ك کل اوغلان ؟
 کل اوغلان بوسهرده . بر تپه یی بالالاوا
 ایستهدی . بونن سوکرا ده ، صبراسله

دو قاریی ، دو قاریی ،
 کندی باغک نام یاریی ا
 یک طابندی دوندورماکر ،
 قایماقایدی بحای .
 نزی کوشه نوناورماکر ،
 منزی الندی قنیر نی ...

دو قاریی ، دو قاریی ا
 کندی سولک نام یاریی ا
 نه آوزلدی مو بوره کی ؟
 تیرتیوردی الملیه ا
 خراب ایندک هپ معدنی
 باغلاوان یه یه .

دو قاریی ، دو قاریی ا
 کندی بالک نام یاریی ا
 دو قاریی و وزلری ایشینجه قانی
 قیرق ایچین پر قارما آرامه کندی .
 دو قاریی قزمالا کچه ، کل اوغلان
 سوردی :

— قزه ، بوقارمه الله نه پاهجه ک ؟
 — قولین بیجقم
 — قولین عین بیجقم ابدورسک ؟
 — یی الله کچرماک ایچین .
 — یا ، بن کدی اخنیراله یانکه
 کلیرسم ؟

— اوونت نی اولادم نی سورم .

کل اوغلان آرنداشلرینه یاواشچه
 شو-وزلری سوله دی :
 — بن قولدن آشاغی ایشیکم .
 آدی ایچین کندی اوکا نسیم ایدم حکم .
 دو قاریی بکا برشی پاهماز . سز هیچ
 قورماک ا

کل اوغلان ، کندی قولده ، نجره سندن
 سارقتدی . دو قاریی صاغ لی اوزلر ق
 کل اوغلان اورادن آدی . صول آنده
 طوقده اولدنی برچولک ایچنه قویدی .
 چولک آغزنی صیغجه باغلادی ،
 دبدی که — کل اوغلان ، وحا کده بکا
 براویر پاپ ده وریم . شیددی ، موطنباغه
 ایدورم ، دیشارمی طاقوب کاه حکم ،
 نی قنیر قنیر یه حکم .

کل اوغلان — بییه لیر-سک خانینلر
 اولسون قزه ا
 دو قاریی ، موطنباغه قوشیدی .
 کل اوغلان ، همان جبار چقاردینی کوبولک
 بر سچاله چوالی یاردی ، ایچندن چقیدی .
 باغچه ده ، دو قاریسک سوبلی زانغی
 اوللا ردی . کل اوغلان اولی طویدی .
 کیرای ، چولک ایچنه قویدی . اغزنی
 صیم سنی باغلادی . کندی ، سازلرک
 آراسه ایررک سانلادی .

بیشنجه چو جو قارلک بوجه - و کودلک
تیه - نده شافراق ته نه لاله کواوشد کای کوردی .
دهو قاریسی - اورایه ناسل چقدلک ،
کل اوغلان ؟

کل اوغلان - تیزه ، آخاک آلتیه برساون ،
اونک او - تیزه ، بچاق ، بچانک او - تیه برساون
قوبه رقی برصدیون بایلم . بومردیونه
بامه رقی آخاکلرک تیه - قدار چقدلم .
دهو قاریسی ، هلم ، کوشه که کیندی .
برچوق صابونلرله بچانار کتیردی . بری بری
اوزرینه ایستیفایده رک برصدیون بایلی .
بونک اوزرینه چقدله ، آیافاری کتایبکدن
طابانارندن ، پارمانارندن قان آقمه باشلادی . و
بردن . بومردیون بقیله رقی ره دوارلادی .
دهو قاریسی ، راز سوکرا بیک کوجلکه برندن
قافله رقی برباطه کتیرمه که کیندی .

کل اوغلان آرقداشارینه ، آخاکلردن
ایلم ، ایماقدن بوزمه رک قارشی ساحله
بچلم ، مری . چو جو قارلر دیمال کی
بوزمه رک صولک اینه بوزینه کچیلر .
دهو قاریسی ، کوشکا زدن ونجه ، چو جو قاری
قارشیکی - احلده کوردی .

دهو قاریسی - اورایه ناسل کیندک ،
کل اوغلان ؟
کل اوغلان - تیزه ، ایرماغلک اورتیه -

بو آند ، دهو قاریسی کادی قازمه کی
دیشلرخی آغزینه طاقشیدی . چهره سی
عقبه تاردن ، زبانلرین راهاتوره ونج برشکله
کیرمه - شدی . نوش - رقی کادی . چوالی
یافه لاهرق آغزینه کوردی . چولله برار
ایچنجه کی مخلوقی که باشلادی . هیسین
یدکن صوکره ، انده - بوسکول کی رشی
قالدی . بونه در ، عجبایه ، دیمارک
کوزلرینه دوشرو بوسکتدی ، یاندی ، برده
نه کوردی - ون ؟ بر بچک - و کایسی
ودنیا بوزند - رتک نازاسه اولان بوزاغسین
عیش ، قوروغی انده قالشیدی . بون
کوردونجه ، دهو قاریسی حردتن ره دوشای ،
بایلیدی .

کل اوغلان ، دهو قاریسیک بایلیقی
کوردونجه آرقداشارینه توله دن اینکز ، قاجلم .
دیدي . آرقداشاری قوالدن اینه رک ایرماغه دوشرو
قوشقه باشلادیلر . دهو قاریسی آیلدی ،
بونک ایرماغه دوشرو قوشقه اولد قاری
کوردونجه ارقه لرندن سکیریدی . چو جو قارلر
ایرماغلک کماره کادیلر . اورده ، بوجه
- و کود آخاکلری واردی . کل اوغلان ،
هچارق مری بریر آخاکلک تیه - نه چیللم اه
دیدی . مری بری همان مناره قدار بوسکک
بر آخاکلک تیه - نه چیلدی : دهو قاریسی

بردگرمین طاشی پروارلادی . اوکا باسرق
بو طرفه بکدک .

ده وقاریسی - او حالد بکلیک ، شیمدی سزه
یتیشیرم .

ده وقاریسی همان یاقینده کی دکرمنه قوشدی .
اورادن بردگرمین طاشی کتیره رک ایرماغ
اورته سنه آندی . طاش ، ایرماغ چوق درین
اولان دینه دالدی . ده وقاریسی ، ایرماغ
اورته سنه کرجکدن برآنلاما طاشی
وارمش کی برآیانی ایرماغ اورته سنه
آندی . آیانغی بوشلف کلجه ، کومم ایه صویک
ایچنه دوشدی . ده وقاریسی بوزمه بیل بوردی .
وجودی داغ مارجه سی قادار آغیردی .
بوقوجا کوروده کوپوکل سولره برفاچ کره
دالوب چقیدی . انک نهایت بوغولدی ، کیتدی .

تل اوغلان ، ده وقاریسک بوغولدیق
کورونجه ، صوده بوزرک یانه کلدی .
طیرمانه رق باشک او قته چقیدی . بچغله
ده وقاریسک کوزلرینی وقولا قاریبی کسوب
چقاردی . بونلری داخارجقه قویدندن
صوکر ، ایرماغ قیسنه دوندی . آرقداشلرله
برابر ، اولماکنک های تخنه کتدیبار . ده
قاریسک کوزلرله قولاقلرینی باشاهاک
سرای کوتوردیبار . ده وقاریسی سنلردن بری
هکلی خراب ایتشدی . بادشاه ، کیم بوده

قاریسی اولدورورسه اوکا بویوک مکافاتلر
ویره جکفی اعلاز ایتشدی . بادشاه کل
اوغلانله آرقداشلرینه ناسیل بره کافات
ایسترسکزه ، دییه صوردی . کل اوغلان
ده وقاریسک خزینهلرینی زه ویررسه کن
باشقه هیچ برشی ایستهمه زه دیدی .

بادشاه ، بو خزینهلرذاتاً سزگدر .
دیهرک مرینه قرق قاطر ویردی . اوللری مالارینی
کتیرمک ایچین ده وقاریسک کوشکنه کوندردی .
بونلر ، اورادمکی خزینهلری آرازلنده
تخیم ایتدیبار . مهری حصه سی
کندی قطارله های تخنه کتیردی . دورت
آرقداش برر قوناق صتین آلدیلر . برر
دکان آچدیبار . ایش کوچ ساحبی اولدیبار .

ضیا کوك آلب

صحت مسئله سی :

صیتمه خسته افلری و - بوری - یینکارک

فناقلری

ملک زده موجود خسته افلردن فائق
باقی اعتبارله اک باشده اولانی صیتمه
خسته افلدر . بو خسته افلک ویردیکی تافات
پک چوقدر . داهانوز آنه سنک قوجاغنده
فایانی کورمعدن اولان پک چوق چوجوئی